

УДК 811.161.2'373.46:004:004:316.422

НОВІ СЛОВА І ТЕРМІНИ ЦИФРОВОЇ ДЕРЖАВИ

Данило Крохмальний

*Львівський національний університет імені Івана Франка
кафедра українського прикладного мовознавства
вул. Університетська, 1, кімн. 233, 79001, Львів, Україна
тел. 032 239 43 55
ел. пошта: Danilo.Krokhmalnyi@lnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-7167-4964>*

У статті йдеться про терміносистему цифрової держави, що з'явилася в Україні в перші десятиліття XXI століття й пов'язана з оцифровуванням усіх послуг для полегшення ведення ділової документації. Дія – це екосистема, створена Міністерством цифрової трансформації України, яка містить понад 70 онлайн-сервісів для громадян та бізнесу. Це перший масштабний проєкт, пов'язаний із цифровою грамотністю громадян. Терміни та їх поняття зацікавлюють із погляду процесів формування механізмів державного урядування, проникнення реформ у різні сфери: права, економіки, освіти, науки, культури, виробництва, побуту тощо. Актуальність роботи зумовлена стрімким переходом державного управління, бізнесу та освіти в електронний формат, що спричинило появу масиву нових номінацій, які потребують систематизації та лінгвістичного аналізу. Звертаємо увагу, що Україна стала світовим лідером у сфері цифровізації документів, а вітчизняна модель «держави у смартфоні» вже інтегрується в цифрові системи інших країн (яскравий приклад Естонії).

У статті зосереджено увагу на порталі Дія. Освіта, на якому майже 1 мільйон українських учнів розпочали навчання. Оскільки це нова система, то відповідно вона має нові слова і терміни, з якими варто ознайомитися, класифікувати їх та прокоментувати. У роботі окреслено основні тематичні групи термінів, представлених на платформі «Дія.Освіта», та прокоментовано їхнє змістове наповнення. Державною базою слугували електронні словники проєкту, що містять понад 900 одиниць, більшість із яких увійшла в обіг у перші десятиліття XXI століття і ще ґрунтовно не описана в науковій літературі.

У межах дослідження проведено класифікацію термінології за чотирма магістральними напрямками: цифрова грамотність та інфраструктура; сленг та неологізми цифрових комунікацій; медіаграмотність та інформаційна гігієна; безбар'єрне спілкування. Висвітлено лінгвістичну специфіку аналізованих одиниць, зокрема домінування англіцизмів та активне функціонування терміноелементів греко-латинського походження (відео-, цифра-). Особливу увагу присвячено диференціації понять «digitization», «digitalization» та «digital transformation». У статті констатовано, що сучасна цифрова терміносистема перебуває на етапі активного становлення, має міждисциплінарний характер та відображає глобальні тенденції технологічного розвитку.

Ключові слова: цифрова держава, термінолексика цифровізації, цифровізація, Дія.Освіта, терміносистема, комп'ютерний сленг, безбар'єрна комунікація, діджиталізація.

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ufl.2026.21.5164>

Формулювання проблеми. Сьогодні наука повернулася до людини, спротивши їй спілкування з державою, її органами через цифровий формат. Своєрідним гаслом Міністерства цифрової трансформації України став вислів «Ми створюємо найзручнішу та найтехнологічнішу країну у світі: для людей, бізнесу і міжнародної спільноти. Для цього ми цифровізуємо все, що може і має бути цифровим» (<https://thedigital.gov.ua/ministry>). Цифрова держава – це модель державного управління, за якої взаємодія між владою, громадянами та бізнесом відбувається переважно в електронному форматі. У її основі лежать терміни і концепції інформатики та комп'ютерних наук, які вже є дуже глибоко досліджені й описані. В українському термінознавстві до цього долучалися Е. Балюта [2], С. Енікеєва, І. Ментинська [3], О. Поцулко [4], Р. Ріжняк [5], С. Федушко [6], Л. Ярошук [8] та ін.

Мета статті: окреслити основні групи та підгрупи термінів «Дія.Освіта», проілюструвати та прокоментувати їх. Матеріалом слугували терміни електронного словника <https://oth.nlu.org.ua/?p=5614> та ресурсу osvita.diia.gov.ua/vocabulary, де подано понад 900 термінів, розподілених за різними категоріями: від ІТ-понять та медіаграмотності до сучасного сленгу та безбар'єрної комунікації. Більшість із них ще не описана в наукових працях.

Виклад основного матеріалу. Словом 2019 року став термін *діджиталізація* (https://myslovo.com/?page_id=4634), що походить від англійського «digitalization» і в перекладі означає «оцифрування», «цифровізація», або ж «приведення в цифрову форму». В англійській мові розрізняють digitization, digitalization і digital transformation як три окремі терміни, серед яких, однак, digitalization є найменш чітко визначений. Тому його синонімом стало слово оцифрування, тобто переведення аналогової інформації у цифрову. Оцифрувати – це перетворити інформацію з фізичного або аналогового носія (папір, звук, зображення) у цифровий формат (двійкові числа) за допомогою технологій, таких як сканування, OCR (розпізнавання тексту) та інших, що дозволяє зберігати, обробляти, копіювати та поширювати дані в електронному вигляді, роблячи їх доступними та безпечними. Це процес впровадження цифрових технологій у всі сфери життя (державне управління, бізнес, освіту, побут) для перетворення аналогових процесів, оптимізації роботи, підвищення ефективності, доступності послуг і створення нових можливостей взаємодії через онлайн-сервіси та мережеві платформи. Є різні підходи до роняття цифровізації: національні та міжнародні [7].

Проект реалізувало Міністерством цифрової трансформації України (Мінцифри) і став результатом роботи команди Мінцифри та залучених ІТ-фахівців. Ініціатором такої роботи стало Міністерство цифрової трансформації України, очолюване віцепрем'єр-міністром Михайлом Федоровим. Назва проекту «Держава і Я» втілилася в акронімі «Дія». Програма «Дія» <https://diia.gov.ua/> – це український сервіс державних послуг та цифрових документів (паспорт, ID-картка, водійське посвідчення, техпаспорт) в смартфоні. Дія – екосистема, створена Міністерством цифрової трансформації України. Україна стала першою державою у світі, у якій цифрові документи стали повноцінними юридичними аналогами паперовим.

Щоб зробити Україну справжньою цифровою державою, потрібно ще багато чого зробити: оцифрувати державні послуги, оновити законодавчу базу, оптимізувати роботу державних реєстрів, забезпечити технологічні можливості та захист даних. Зміни торкнуться не лише адміністративних послуг, але й охорони здоров'я, бізнесу, освіти, транспорту тощо (<https://2years.thedigital.gov.ua/>).

Схожі системи існують сьогодні в Естонії (<https://thedigital.gov.ua/news/technologies/mintsifra-dopomozhe-estonii-stvoriti-zastosunok-na-bazi-dii>). Це застосунок mRiik, який був створений на базі коду української «Дії» у 2023 році. Завдяки підтримці USAID, Україна веде перемовини про передачу технологій «Дії» щонайменше 5 іншим державам Африки та Азії для цифровізації їхніх послуг. Данія. Має систему MitID, яка є обов'язковою для доступу до банківських та державних послуг. У Сінгапурі застосунок Singpass дозволяє громадянам отримувати доступ до сотень послуг, підписувати документи та використовувати цифрові посвідчення. А у Польщі застосунок mObywatel активно розвивається та дозволяє зберігати цифрові документи, як і в «Дії».

Відзначимо, що уже до кінця 2026 року громадяни України зможуть користу-

ватися цифровими документами в ЄС, а європейці — використовувати свої в Україні. Команда Дії спільно з Мінцифрою успішно протестувала їх сумісність із європейськими цифровими гаманцями відповідно до регламенту eIDAS 2.0 — єдиного цифрового стандарту для країн Євросоюзу (<https://thedigital.gov.ua/news/technologies/eu-digital-identity-wallet-zapustyat-do-kintsya-2026-roku-komanda-dii-protestuvala-dokumenti>).

Екосистема «Дія» станом на кінець 2025 року — це розгалужена мережа платформ, кожна з яких відповідає за конкретний напрям взаємодії громадянина або бізнесу з державою. Діють такі портали: Дія Освіта; Дія Бізнес; Дія Економіка; Дія Транспорт тощо.

Активне і масштабне упровадження нових інформаційних технологій породило низку нових слів та термінів. Серед них: *IT-фахівці (айтівці), IT-індустрія, інтероперабельність, кібергігієна та безпека*. Наприклад: *IT-фахівці (айтівці)* — це професіонали, які розробляють, впроваджують, підтримують і захищають інформаційні технології, програмне забезпечення та комп'ютерні системи; спеціалістів поділяють на *розробників, тестувальників, системних адміністраторів, дизайнерів*.

Є чимало термінів зі словом *цифра, цифровізація: цифрова грамотність, цифровізація «без паперів», цифрова трансформація, цифрове суспільство, цифрові технології, цифрові навички, цифрові права людини, цифрова нерівність, цифрове робоче місце, цифрова компетентність, цифрова освіта, цифрова ідентичність, цифровий слід...* Наприклад: *цифрова освіта* — впровадження нових інформаційних та освітніх технологій, застосування прогресивних форм організації освітнього процесу та активних методів навчання, а також сучасних навчально-методичних матеріалів (ДЖЕРЕЛО: розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації» від 17 січня 2018 р. № 67-р (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>)).

Існують також інші терміни. *Електронна ідентифікація* — процедура використання ідентифікаційних даних особи в електронній формі, які однозначно визначають фізичну, юридичну особу або представника юридичної особи. *Електронна послуга* — будь-яка послуга, що надається через інформаційно-комунікаційну систему. *Ідентифікаційні дані особи* — унікальний набір даних, який дає змогу однозначно встановити фізичну, юридичну особу або представника юридичної особи. (ДЖЕРЕЛО: Закон України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» № 2801-IX від 01.12.2022 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>)).

Для пояснення електронних понять та термінів, що використовуються в екосистемі «Дія», варто звертатися до таких спеціалізованих ресурсів:

Гід з державних послуг (<https://guide.dii.gov.ua/>) — офіційний інформаційний онлайн-ресурс про всі державні послуги в Україні. Тут можна знайти роз'яснення термінів, що стосуються адміністративних послуг, необхідних документів і процедур.

Дія. Освіта (<https://osvita.dii.gov.ua/>): Словник трендових термінів — спеціальний довідник, запущений у 2025 році, який допомагає опанувати значення сучасних цифрових та сленгових понять. **IT-студії на Дія. Освіта** — освітні модулі, що містять пояснення базових IT-понять та принципів роботи електронних словників. Зокрема «Довідник» від платформи Дія. Освіта — це сучасний інтерактивний словник-довідник, створений для підвищення цифрової грамотності українців. Його мета — допомогти користувачам з'ясувати значення сленгових слів, IT-понять, інтернет-термінів, які стали частиною щоденного спілкування. Словник розрахований на людей різних

покоління, зокрема на тих, хто хоче краще розуміти цифрову лексику (від молодіжного сленгу до професійних термінів). Це найбільш затребуваний ресурс на платформі, який містить пояснення 715 слів (на 20.01.2026 р. (<https://osvita.diia.gov.ua/vocabulary>)).

Звернемо увагу на окремі тематичні категорії термінів:

1. Цифрова грамотність: поняття зі світу ІТ та комп'ютерних технологій (ШІ, блокчейн, хмари).
2. Сленг та неологізми: пояснення слів, що прийшли з соцмереж (*кринж*, *хайп*, *шерити*).
3. Медіаграмотність: терміни, що допомагають розпізнавати фейки, дідфейки та маніпуляції.

Довідник дає пояснення понять зі світу комп'ютерних технологій, до першої групи з **цифрової грамотності** належать такі підгрупи термінів.

1. На позначення штучного інтелекту: *блокчейн* – цифровий ланцюжок блоків, де кожний наступний запис містить інформацію про попередній; *датасет* – структурована сукупність даних, яку використовують для навчання моделей машинного навчання; *нейромережа* – система, побудована за принципом біологічних нейронів, що здатна навчатися та розпізнавати складні патерни; *хмари* (або *хмарні технології*) – це модель надання доступу до комп'ютерних ресурсів (серверів, сховищ даних, програм) через інтернет.

2. На позначення напрямку розробки та інфраструктури: *фронтенд* – все, що користувач бачить на екрані; *бекенд* – закулісна частина сайту, *репозитарій* – місце, де зберігається код проєкту.

3. На позначення кібербезпеки та хмарних технологій: *двофакторна автентифікація* (2FA) – метод захисту аккаунта, що потребує двох підтверджень: наприклад, пароля та коду з SMS; *фішинг* – вид інтернет-шахрайства, коли зловмисники маскуються під відомі бренди чи державні сервіси, щоб виманити ваші паролі.

4. На позначення управління проєктами: *еджайл* – гнучкий підхід до розробки, де робота ділиться на короткі цикли (спринти), що дозволяє швидко вносити зміни. *Легасі-код* – старий програмний код, який складно підтримувати, але він досі критично важливий для роботи системи.

У 2025-2026 роках платформа Дія була доповнена функціями ШІ і було презентовано ШІ-помічника для молоді («ШІ-асистент допоможе знайти стажування, гранти та навіть варіанти доступного житла. Ви зможете спілкуватись з ним у месенджері, отримувати персональні підказки та рухатися до мети») (<https://diia.gov.ua/news/v-ukraini-predstavlyly-shi-pomichnyka-dlia-molodi>).

II. Друга група термінів **охопила сленг** та неологізми таких підгруп:

1) Слова, що прийшли із соцмереж (*кринж*, *хайп*, *шерити*), та месенджерів: *дебажити* – шукати та виправляти помилки (баги) у програмі або процесі; *прод* (*продакшн*) – робоча версія продукту, якою користуються реальні люди (на відміну від тестової версії); *опенсорс* – програмне забезпечення з відкритим кодом, яке може редагувати будь-хто; *фіча* – унікальна функція або корисна властивість програми.

2) Сленг цифрових комунікацій: *шерити* – поширювати посилання, файли або публікації; *засинкатися* – синхронізувати дії, домовитися про спільний план або оновити дані між пристроями; *скінути* – пропустити щось (наприклад, рекламу, відео або частину тексту); *gig-економіка* – модель роботи, за якої люди виконують разові проєкти або замовлення через цифрові платформи (як-от *фріланс*).

3) Сленги, пов'язані з ШІ та новими технологіями: *промпт* – текстовий запит

для нейромережі (ChatGPT, Midjourney тощо), щоб отримати конкретний результат; *галюцинація* (ШІ) – ситуація, коли штучний інтелект видає вигадану або неправдиву інформацію за факт; *дінфейк* – реалістичне підроблене фото, відео або аудіо, створене за допомогою ШІ.

4) Дотичним буде також геймерський та загальний IT-сленг: *нуб* – новачок, який ще не розібрався в системі чи грі; *крашнутися* – раптово перестати працювати (про програму чи комп'ютер); *пінг* – затримка передачі даних через інтернет (*високий пінг* означає «гальмування»).

В інтерактивному довіднику подано приклади безбар'єрної комунікації: правильне вживання термінів для інклюзивного спілкування (наприклад, словник безбар'єрності). *Безбар'єрна комунікація* – це спосіб спілкування, що базується на повазі до гідності людини та виключає використання слів чи фраз, які підкреслюють стереотипи, упередження або дискримінацію. У 2026 році це поняття стало частиною національної політики, що реалізується через ініціативу О.Зеленської «Безбар'єрів» («Довідник безбар'єрності» містить серед інших опцій «Словник» (<https://bf.in.ua/>), базується на таких принципах: 1. Спочатку особистість людини (People-first language), а не її хвороба, інвалідність чи якась інша ознака. 2. Відмова від ярликів: уникнення слів, що таврують або викликають жалість. 3. Дотримання гендерної рівності в мові. Приклади безбар'єрності: людина з інвалідністю (а не *каліка*); людина з розладами психіки (а не *псих*); людина з порушенням зору (а не *сліпий*) та ін. (Дія. Безбар'єрність – розділ порталу Дія з державними послугами для різних груп населення (<https://bf.diiia.gov.ua/>)).

III. Третя група термінів пов'язана з **медіаграмотністю**. Це здатність людини ефективно шукати, критично аналізувати, оцінювати та створювати медіаповідомлення в різних формах. Це також ключова навичка «інформаційної гігієни», яка допомагає не ставати жертвою маніпуляцій. Цей напрям має свою термінологічну базу: *фактчекінг* – перевірка фактів на достовірність за допомогою першоджерел та надійних баз даних; *критичне мислення* – процес аналізу інформації, що включає перевірку аргументів та виявлення прихованих підтекстів; *джинса* – прихована реклама в медіа, яка подається під виглядом звичайних новин чи журналістських матеріалів; *клікбейт* – маніпулятивні заголовки, що мають на меті лише заманити користувача на сторінку, часто не відповідаючи змісту статті; *ехо-камера* (інформаційна бульбашка) – ситуація, коли алгоритми соцмереж показують користувачу лише ту інформацію, яка підтверджує його вже наявні погляди (<https://osvita.diiia.gov.ua/vocabulary>).

Навчатися медіаграмотності в Дії можна через освітні серіали (<https://osvita.diiia.gov.ua/courses>) «Як захиститися від фейків і дезінформації» або ж серіал про «Персональну кібергігієну» (<https://osvita.diiia.gov.ua/courses/personal-cyberhygiene?8>). Медіаграмотність є результатом медіаосвіти. В Україні діють різноманітні проекти з медіаосвіти, які допомагають споживачеві їх опанувати (<https://video.detector.media/special-projects/novynna-gramotnist-i22>).

Фахівці IT-галузі говорять мовою «багів» (помилки, дефекти або збої у програмному забезпеченні, через який програма працює не так, як очікувалося) і «беклогів» (впорядкований список усіх завдань, функцій, покращень та виправлень помилок (багів), які необхідно виконати в межах проєкту), креативники використовують визначення «*айдентика*» спеціальна методика розвитку пам'яті, що базується на відтворенні яскравих зорових образів) та «*пекшот*» (ефектний, майстерний або

принизливий для суперника постріл, який призводить до його миттєвої «смерті» у грі), а фінансові аналітики обговорюють «лончпади» (майданчик для запуску нових криптовалютних проєктів (своєрідний «стартовий майданчик») та «лончпули» (спосіб безкоштовного отримання нових токенів шляхом тимчасового блокування (стейкінгу) ваших існуючих активів). Навіть у сфері кібербезпеки з'явилися нові терміни, такі як «кетфішинг» (створення фальшивої особистості в соціальних мережах або додатках для знайомств з метою обману) та «вішинг» (вид телефонного шахрайства, «голосовий фішинг»), де зловмисники за допомогою телефонних дзвінків або голосових повідомлень намагаються виманити конфіденційні дані), що доповнюють відоме поняття «фішинг» – (вид кібершахрайства, мета якого – виманити у вас конфіденційні дані (паролі, номери кредитних карток, PIN-коди).

Впадає у вічі, що більшість термінів – запозичені слова, що прийшли до нас з англійської і стали частиною сучасного цифрового лексикону. Однак маємо і чимало грецизмів, які легко поєднуються з іншомовними та національними основами, порівняймо: *відеоролик*, *відеотлумач*. Однак розгляд і детальний аналіз термінів «Дії» плануємо на перспективу.

Висновки. У цілому можемо констатувати, що терміносистеми цифрових технологій перебувають у стані свого динамічного становлення і наукового впровадження, часто такі слова мають міждисциплінарний характер й уживаються на багатьох платформах оцифровування. Цифрова терміносистема є живою структурою, яка не лише відображає технічний прогрес, а й активно формує новий тип цифрової свідомості, культури та грамотності українського суспільства. Подальші дослідження мають бути спрямовані на моніторинг стабілізації цих термінів у офіційно-діловому стилі та їхню остаточну кодифікацію в академічних словниках.

Список використаної літератури

1. Адаменко М. Цифровізація. Термінологія: визначення термінів щодо цифровізації та цифрових понять. Режим доступу : <https://oth.nlu.org.ua/?p=5614> (дата звернення: 28.12.2025).
2. Балюта Е. Г., Енікеева С. М. Лінгвістична характеристика комп'ютерної терміносистеми. *Вісник Запорізького державного університету. Серія : Філологія*. 2001. № 3. С. 15–17.
3. Ментинська І. Б. Українська комп'ютерна терміносистема: становлення в контексті розвитку термінознавства і кібернетики. *Український науковий термін: діахронний контекст*. Львів : Галицька Видавнича Спілка, 2019. С. 130–155.
4. Поцулко О. А. Українськомовний комп'ютерний сленг як комунікативна девіація сучасної молоді. *Теорія і практика сучасної психології*. 2017. № 1. С. 69–73.
5. Ріжняк Р. Становлення і розвиток інформатики і кібернетики в Україні в другій половині ХХ – на початку ХХІ століття: історіографія проблеми. *Етнічна історія народів Європи* : зб. наук. пр. 2014. Вип. 43. С. 142–149.
6. Федущко С. Український комп'ютерний сленг. Режим доступу : <http://webstyletalk.net/node/5> (дата звернення: 08.01.2026).
7. Хаустова М. Г. Поняття цифровізації: національні та міжнародні підходи. *Право та інновації*. 2022. № 2 (38). С. 7–18. Режим доступу : <https://openarchive.nure.ua/handle/document/22796> (дата звернення: 02.01.2026).
8. Ярошук Л. Комп'ютерний сленг як форма молодіжного спілкування. Режим доступу : http://www.chnu.edu.ua/res/chnu.edu.ua/period_vudannia/web13/pdf/2012_1/Larysa_Yaroshcuk.pdf (дата звернення: 28.12.2025).

References

1. Adamenko M. Tsyfrovizatsiia. Terminolohiia: vyznachennia terminiv shchodo tsyfrovizatsii ta tsyfrovkykh poniat. Rezhym dostupu : <https://oth.nlu.org.ua/?p=5614> (data zvernennia: 28.12.2025).
2. Baliuta E. H., Enikeieva S. M. Linhvistychna kharakterystyka kompiuternoї terminosystemy. *Visnyk Zaporizkoho derzhavnoho universytetu. Seriia : Filolohiia*. 2001. № 3. S. 15–17.
3. Mentynska I. B. Ukrainka kompiuterna terminosystema: stanovlennia v konteksti rozvytku terminoznavstva i kibernetky. *Ukrainskyi naukovyi termin: diakhronnyi kontekst*. Lviv : Halytska Vydavnycha Spilka, 2019. S. 130–155.
4. Potsulko O. A. Ukrainkomovnyi kompiuternyi slenh yak komunikatyvna deviatsiia suchasnoi molodi. *Teoriia i praktyka suchasnoi psykholohii*. 2017. № 1. S. 69–73.
5. Rizhniak R. Stanovlennia i rozvytok informatyky i kibernetky v Ukraini v druhii polovyni KhKh – na pochatku KhKhI stolittia: istoriohrafia problemy. *Etnichna istoriia narodiv Yevropy* : zb. nauk. pr. 2014. Vyp. 43. S. 142–149.
6. Fedushko S. Ukrainskyi kompiuternyi slenh. Rezhym dostupu : <http://webstyletalk.net/node/5> (data zvernennia: 08.01.2026).
7. Khaustova M. H. Poniattia tsyfrovizatsii: natsionalni ta mizhnarodni pidkhody. *Pravo ta innovatsii*. 2022. № 2 (38). S. 7–18. Rezhym dostupu : <https://openarchive.nure.ua/handle/document/22796> (data zvernennia: 02.01.2026).
8. Iaroshchuk L. Kompiuternyi slenh yak forma molodizhnoho spilkuvannia. Rezhym dostupu : http://www.chnu.edu.ua/res/chnu.edu.ua/period_vudannia/web13/pdf/2012_1/Larysa_Yaroshchuk.pdf (data zvernennia: 28.12.2025).

NEW WORDS AND TERMS OF THE DIGITAL STATE

Danylo Krokhmalnyi

*Ivan Franko National University of Lviv
Department of Ukrainian Applied Linguistic
1 Universitetska Str., room 233, 79001, Lviv, Ukraine
phone: 032 239 43 55
e.l. nouma Danylo.Krokhmalnyi@lnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-7167-4964>*

The article examines the terminological system of the digital state that emerged in Ukraine in the first decades of the 21st century and is associated with the digitization of public services aimed at facilitating administrative documentation processes. Diia is an ecosystem created by the Ministry of Digital Transformation of Ukraine that offers more than 70 online services for citizens and businesses. It is the first large-scale project related to the development of citizens' digital literacy. Terms and their underlying concepts are of interest from the perspective of forming mechanisms of public governance and the penetration of reforms into various domains, including law, economics, education, science, culture, production, and everyday life. The relevance of the study is обусловлена the rapid transition of public administration, business, and education to electronic formats, which has led to the emergence of a large number of new nominations requiring systematization and linguistic analysis. It is emphasized that Ukraine has become a global leader in the field of document digitization, and the domestic model of a «state in a smartphone» is already being integrated into the digital systems of other countries (Estonia etc.).

The article focuses on the Diia.Education portal, where nearly one million Ukrainian learners have started their studies. Since this is a new system, it has generated new words and terms that require familiarization, classification, and commentary. The study outlines the main thematic groups of terms presented on the Diia. Education platform and analyzes their semantic content. The source base consists of electronic glossaries of the project containing over 900 units, most of which entered usage in the first decades of the 21st century and have not yet received comprehensive coverage in scholarly literature.

Within the scope of the research, the terminology is classified into four major domains: digital literacy and infrastructure; slang and neologisms of digital communication; media literacy and information hygiene; and barrier-free communication. The linguistic specificity of the analyzed units is highlighted, in particular the dominance of Anglicisms and the active functioning of term elements of Greek and Latin origin (video-, digital-). Special attention is paid to distinguishing the concepts of digitization, digitalization, and digital transformation. The article concludes that the contemporary digital terminological system is in a stage of active formation, has an interdisciplinary character, and reflects global trends in technological development.

Key words: digital state, terminology of digitalization, digitalization, Diia.Education, terminological system, computer slang, barrier-free communication, digitalization.

Стаття надійшла до редакції 07.02.2026

доопрацьована 11.02.2026

прийнята до друку 14.02.2026